

й у культури фізичним і для спорту найвищих досягнень на початку визначеного історичного періоду була тенденція екстенсивного розвитку.

Висунута ще в 1965 року ідея фізкультурно-спортивної орієнтації, котра передбачала відбір виду спорту, або за інші форми фізичної активності для дитини на противагу відбору дітей, довгий час не знаходила адекватних організаційних форм для реалізації, а етична неприйнятність системи відбору спортивних талантів залишалася і залишається однією з найбільш неприємних негативних характеристик елітної спортивної практики.

Водночас у останнє десятиліття дедалі помітнішою стає тенденція зміни векторів взаємодії фізичного виховання, спорту всіх і спорту найвищих досягнень. Конверсія високих технологій спортивної підготовки у сфері фізичного виховання і спорту всім у сенсі виявляється однією з головних механізмів, які забезпечують початок на зворотний рух фізичним і спортивної культур, які розходилися у різні боки.

Література:

1. Дутчак М. В. Теоретико-методологічні засади формування системи спорту для всіх в Україні : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт. наук з фізичного виховання і спорту : спец. 24.00.02 «Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення». Київ, 2009. 41 с.
2. . Болубаш Я. Я. Організація навчального процесу у вищих закладах освіти. К., 1997. 63 с.
3. Турчина Н. І. Педагогічні особливості моделей фізичного виховання студентів ВНЗ на різних курсах навчання : дис... канд. наук : 24.00.02. Київ : 2008. 228 с.

АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СПОРТИВНОЇ ГАЛУЗІ

Коваленко А.В.

Науковий керівник: Курилко М.Ф., доцент

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Одним із важливих критеріїв оцінки розвитку вітчизняної фізичної культури і спорту є участь у європейських та світових чемпіонатах та Олімпійських іграх. Зокрема в 2009 році на розвиток галузі передбачено трохи більше ніж 597 мільйонів гривень, що на 30% менше, ніж торік. А зробити за ці кошти треба було багато, і передусім — подбати про підготовку спортсменів до Зимових олімпійських ігор, які через рік мали відбутися у Ванкувері (Канада). На це тоді з бюджету було виділено 21 мільйон гривень. Того року брак коштів відчують майже усі спортивні федерації — для них із бюджету передбачено лише 150 мільйонів гривень, тоді як на нове обладнання, інвентар, харчування та проживання спортсменів потрібно удвічі більше. Також того року відбулося зменшення кількості спортивних заходів: із понад 2000 заходів у 2008 році до 1500 у 2009 році. Першими це відчули на собі легкоатлети: замість чемпіонату України для них провели регіональні змагання: щоб звести спортсменів з усієї

держави в одне місце, забракло коштів. Також 2009 році зменшилося число тренерів та спортсменів, які повинні були брати участь у навчально-тренувальних зборах. Через подорожання цін було складно організувати виїзд українців на міжнародні змагання: ціни на авіа перельоти, проживання, харчування та медичні засоби зросли не тільки в Україні, а й за кордоном. В результаті, підсумки Олімпіади для України були не втішними. Україна вдруге в історії покинула зимову Олімпіаду взагалі без нагород.

Невдача на зимових Олімпійських іграх 2010 у Ванкувері через брак державного фінансування, що в свою чергу вплинуло на рівень підготовки вітчизняних спортсменів, і небажання керівництва держави виправити становище спонукає переглянути фінансову політику держави в галузі розвитку фізичної культури і спорту. Великим проривом для вітчизняного спорту стало те що в квітні 2007 UEFA надало право провести фінал чемпіонату Європи з футболу Євро 2012 частково на території України та Польщі. Це повинно було стати значним поштовхом для 4-разового збільшення фінансування як спорту в цілому так і на саму підготовку до фіналу чемпіонату Європи з футболу.

Так, найбільше цих коштів було витрачено на будівництво та реконструкцію транспортної системи - 42%, далі будівництво та ремонти готелів і гуртожитків - 26,9%. На третьому місці - реконструкція і оновлення міського транспорту у містах проведення Євро 2012. Також планувалась реконструкція і будівництво 16 аеропортів, 18 автомагістралей, 7 регіональних автошляхів, 26 пунктів пропуску через державний кордон, було передбачено реконструкція 268 готелів і 64 гуртожитків для розміщення гостей і уболівальників команд. На підготовку та будівництво спортивних споруд лишилося лише 31,1% .

Проте головним все ж таки залишається розвиток фізичної культури та масового спорту, що на сьогодні відчуває гостре недофінансування. Для покращення ситуації в цій сфері потрібно зробити ряд змін та реформ. Організаційною основою розвитку фізичної культури і спорту в Україні повинна стати розгалужена мережа спортивних клубів та центрів різних форм власності та спрямованості – оздоровчих, за спортивними інтересами, з окремих видів спорту тощо. Держава повинна вживати заходів щодо створення належних умов для функціонування таких клубів та центрів у навчальних закладах, на підприємствах, в установах та організаціях, за місцем проживання та масового відпочинку населення.

Пріоритетом матеріально-технічного забезпечення спорту повинно бути формування розгалуженої мережі сучасних спортивних споруд з урахуванням запитів різних соціальних, професійних груп населення, їх інтересів та рівня спортивної підготовленості. Держава має створити привабливі економічні умови для залучення приватних інвестицій у розвиток матеріально-технічної бази сфери фізичної культури і спорту.

Розвиток приватного сектору сфери фізичної культури і спорту спрямовується на підвищення якості та розширення обсягу фізкультурно-спортивних послуг.

Саме тому у нинішніх соціально-економічних умовах належить істотно

змінити підходи до рівня фінансування галузі фізичної культури і спорту. З цією метою віднайти нові джерела державного фінансування та їх наповнення, змінити підходи фінансування галузі з місцевого бюджету, активізувати залучення позабюджетних коштів. Для цього потрібно, розробити та прийняти правові акти для залучення фінансових та матеріальних ресурсів у сферу фізичної культури і спорту, домогтися створення достатнього багаторівневого та багатоканального фінансування закладів фізичної культури і спорту що дасть можливість істотно покращити ефективність їх роботи та зміцнення їх фінансового стану. Аналіз чинних нормативно-правових актів, з проблем фінансової політики держави в галузі фізичної культури і спорту, вказує на те що багато складових потребують оновлення відповідно реалій сьогодення, ринкових умов. Слід виробити стратегію фінансового забезпечення цієї галузі. Посилити роль фінансового контролю у ефективності використання виділених фінансових ресурсів.

Література:

1. Гончаренко А.І. Спортивне спонсорство як альтернативне джерело фінансового забезпечення дитячо-юнацьких спортивних шкіл. *Сталий розвиток економіки*. 2012. №3. С.314-317.
2. Гузарь В.М. Процес управління фізичною культурою і спортом. Педагогіка, психологія, та мед.-біол. *Проблеми фізичного виховання і спорту*. Х. 2001. №17. С.9-18.
3. Імас Є.В. Протиріччя економіки фізичної культури і спорту в перехідних суспільних системах. *Економіка та держава*. 2008. №2. С.40.

УКРАЇНСЬКА ДИНАМІКА СПОРТИВНИХ ДОСЯГНЕНЬ В ЛИЖНИХ ГОНКАХ

Коньова К.А.

Науковий керівник: ст. викладач Кірсанов М.В.

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Лижні гонки – найбільш масовий зимовий вид спорту в Україні. Першості України з лижних гонок почали розігруватися з 1927 р. 1928 року в Москві і на Всесоюзній зимовій спартакіаді, де водночас розігрувалися медалі чемпіонату країни, Костянтин Павелл (м.Харків) у швидкісному переході на лижах виграв 1-е місце, серед лижників України він став першим чемпіоном СРСР. Лижники України брали участь у всіх зимових спартакіадах народів СРСР, у міжнародних змаганнях різного рангу. Приміром, у 1959 р. на Всесвітній зимовій універсіаді (Польща) Іван Суровцев виборов три золоті медалі, Руфіна Лушникова – дві золоті медалі. На наступній Універсіаді у Шамоні (Франція) золоті і срібні медалі здобули Григорій Козін та Іван Суровцев.

У 1982 р. Олександр Батюк першим серед українських лижників здобув золоту медаль чемпіона світу в естафеті. На зимовій Олімпіаді 1984 року в Сараєво Батюк був учасником збірної команди СРСР, яка здобула срібні медалі